

vedkomme Sagen, unddrages Offentliggørelse, f. Eks. ved at Dokumentet kun fremlægges i Ekstraktafskrift eller deslige, ligesom ogsaa vedkommende bør kunne slippe med at fremlægge Kopi, hvor Øjemedet ikke kræver Originalens Produktion. Naar en Parts Forpligtelse til at underkaste sig personlig Afhøring ikke strækkes slet saa vidt som hans Editionspligt, har dette særlige Grunde, hvorom neden for ad Kap. XVII.

Den Parten i sidste Stykke paalagte Bevisbyrde vil lettes ham ved den Modparten paahvilende Forpligtelse til at lade sig afhøre (§ 193).

Med Hensyn til Trediemands Editionsforpligtelse (§ 191) er ligeledes den gældende Ret bibeholdt, saaledes at en saadan Forpligtelse statueres, dels hvor vedkommende Part har en af Processen uafhængig Ret til at benytte Dokumentet som Bevis for sine Rettigheder, dels ogsaa i øvrigt, medmindre Dokumentets Fremlæggelse vilde kunne skade Trediemand selv eller paadrage ham Udgifter eller betydelig Ulejlighed. I disse sidste Udtryk ligger, at, for saa vidt Trediemands Interesse i Dokumentets Ikke-Fremlæggelse er rent økonomisk, og vedkommende Part sikrer Trediemand mod det Tab, der kan være Tale om, bortfalder denne Vægringsgrund.

Det har i Kommissionen været under Overvejelse, om ikke Konsekvensen af det med Hensyn til Vidnepligten opstillede maatte medføre, at ogsaa kun Hensynet til egen eller hærstaaendes borgerlige Agtelse eller Velfærd burde være Vægringsgrund. Naar man imidlertid med Hensyn til Editionspligten er blevet staaende ved det hidtil gældende, er det bl. a. af Frygt for, at en saa vidt gaende Editionspligt som den antydede skulde blive misbrugt til derigennem at skaffe sig Kendskab til Optegnelser, Tegninger og andet, hvorpaa Fabrikations- og lignende Hemmeligheder bero.

I § 192 har man, for at opnaa den størst mulige Simpelhed, opgivet den hidtil gældende Regel, hvorefter der, naar Trediemand er uvillig til Editionen, maa anlægges selvstændig Retssag imod ham, og har efter fremmede Loves Forbillede anvist en Fremgangsmaade, svarende til den, der benyttes til Vidnepligtens Fremtvængelse. — I Overensstemmelse med det i §§ 151 og 173 indeholdte Princip er Retten kompetent til at give Paalæg om Dokumentets Fremlæggelse direkte til Personer, der bo uden for Retskredsen.

Kapitel XVII.

Afhøring af Parter og Parts Ed.

De vigtige Regler om Parternes personlige Afhøring i Udkastets §§ 193 og 194 vare i det tidligere Forslag optagne i Kapitlet om „Procesmaaden i Almindelighed“ §§ 96 og 97, medens Reglerne om Parts Ed fandtes i 2det Afsnit, Kapitel III, 4de Underafdeling.

Af Bestemmelserne i nærværende Kapitel er Reglen i § 193, 1ste Punktum om, at Retten efter Modpartens Paastand kan indkalde en Part til personlig Afhøring, overensstemmende med det tidligere Forslags § 96, 1ste Stykke. Paa samme Maade ere Reglerne i de tre første Punkter af § 193, 2det Stykke, om en Parts frivillige Fremtræden til Afhøring stemmende med det tidligere Forslags § 96, 3die Stykke. Endelig er § 194, 1ste Stykke, om Virkningen af Udeblivelse osv. enslydende med det tidligere Forslags § 97. For saa vidt er der altsaa ingen Forandring gjort i det tidligere Forslags Regler om Parternes personlige Afhøring. Spørges der imidlertid videre om, i hvilket Omfang Parterne ere berettigede til at nægte at besvare fremsatte Spørgsmaal, samt om Virkningen af, at de afgive Forklaringer, der vise sig usandfærdige, gav det tidligere Forslag intet udtrykkeligt Svar herpaa, og denne Tavshed maatte efter den hele Sammenhæng og Straffelovens Forudsætninger nærmest forstaaes saaledes, at, ligesom en Part ubetinget er pligtig at fremkomme med Dokumenter, der kunne tjene til Oplysning i Sagen, selv om han derved vil skade sig selv, saaledes er han ogsaa ubetinget pligtig at svare paa alle Spørgsmaal, der kunne tjene til Oplysning i Sagen, men skal paa den anden Side ikke kunne straffes, hvis han taler Usandhed.

Denne Ordning har man ikke kunnet finde tilfredsstillende.

Det vil kunne virke forargerligt og demoraliserende, om Parterne saaledes straffrit skulde kunne staa og lyve offentlig til egen Fordel, ligesom ogsaa det store Fremskridt i Retning af Sandhedsudfindelse, som Parternes personlige Afhøring efter den andet Steds indvundne Erfaring er i Stand til at bringe, ved en saadan Ordning vilde blive væsentlig hæmmet. Der er under Hensyn hertil i nærværende Udkast (§ 194, 2det Stykke) optaget den Bestemmelse, at *Straffelovens §§ 146—148 finde*